

KLAGANDE

Försäkringskassan

MOTPART

Thi Bích Loan Nguyễn, 19810925-6084

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Malmös dom den 17 februari 2022 i mål nr 13928-20, se bilaga A

SAKEN

Aktivitetsstöd

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten meddelar prövningstillstånd.

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Försäkringskassan yrkar att kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och återförvisar målet till förvaltningsrätten för ny handläggning.

Försäkringskassan anför följande.

Av RÅ 2004 ref. 47 följer att en förmån förfaller till betalning när beslutet meddelas så länge beslutet om ersättning gäller omedelbart. I förordningen (2017:819) om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser finns dock inte någon särskild bestämmelse om att beslut om ersättning ska gälla omedelbart. En sådan bestämmelse finns enbart beträffande beslut om varning och avstängning. Det finns inte heller någon hänvisning till

112 kap. 5 § socialförsäkringsbalken. I avsaknad av särskild reglering av när ett beslut blir gällande tillämpas huvudregeln att beslutet blir gällande vid laga kraft eller när det verkställs, se 35 § förvaltningslagen (2017:900).

Försäkringskassans beslut har i det här fallet inte gällt omedelbart. Vid tidpunkten för ändringsbeslutet hade beslutet om ersättning inte verkställts. Förmånen kan därför inte anses ha förfallit till betalning vid den aktuella tidpunkten. Det har alltså inte funnits några hinder att ändra beslutet om ersättning på grund av att förmånen har förfallit till betalning. Förvaltningsrätten har inte prövat om övriga förutsättningar för ändring enligt 113 kap. 3 § socialförsäkringsbalken har varit uppfyllda. Målet bör därför återförvisas till förvaltningsrätten för ny prövning.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Försäkringskassan har med stöd av 113 kap. 3 § socialförsäkringsbalken ändrat ett tidigare beslut om att betala ut aktivitetsstöd till Thi Bích Loan Nguyễn. Av 5 § samma kapitel följer att ett beslut inte får ändras till den försäkrades nackdel med stöd av 3 § när det gäller en förmån som har förfallit till betalning. Frågan i målet är vid vilken tidpunkt aktivitetsstödet kan anses ha förfallit till betalning.

Högsta förvaltningsdomstolen har när det gäller sjukpenning uttalat att förmånen förfaller till betalning när beslut om att bevilja sådan ersättning meddelas (RÅ 2004 ref. 47). I avgörandet hänvisades bl.a. till att beslut om sjukpenning enligt tillämplig lag gäller omedelbart.

Att beslut om sjukpenning gäller omedelbart framgår av 112 kap. 5 § socialförsäkringsbalken. Förmånen aktivitetsstöd regleras i förordningen om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser. I förordningen finns inte någon särskild reglering om att ett beslut om aktivitetsstöd gäller omedelbart. I avsaknad av speciallagstiftning gäller förvaltningslagen för

handläggning av ärenden hos förvaltningsmyndigheterna (1 och 4 §§ förvaltningslagen).

I 35 § första stycket förvaltningslagen anges att ett beslut som får överklagas inom en viss tid får verkställas när överklagandetiden har gått ut, om beslutet inte har överklagats. I förarbetena till bestämmelsen förtydligas att gynnande beslut som inte går någon – varken en part eller någon annan intressent som har rätt att överklaga – emot bör kunna verkställas omedelbart (jfr prop. 2016/17:180 s. 210 och 217 f.).

Kammarrätten anser att uttalandena i förarbetena ger stöd för att även när det gäller förmånen aktivitetsstöd ska den anses ha förfallit till betalning när beslutet om att bevilja ersättningen meddelas. Med den utgångspunkten gör kammarrätten samma bedömning som förvaltningsrätten. Överklagandet ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 4).

Katarina Dunnington

Andreas Sundberg

Erika Karlsson
referent

/Kristin Palm

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ**
Avdelning 4

DOM
2022-02-17
Meddelad i Malmö

Mål nr
13928-20

KLAGANDE

Thi Bích Loan Nguyễn, 19810925-6084

MOTPART

Försäkringskassan

ÖVERKLAGAT BESLUT

Försäkringskassans beslut den 21 oktober 2020, se bilaga 1

SAKEN

Ändring av beslut om aktivitetsstöd

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten upphäver det överklagade beslutet.

YRKANDE OCH INSTÄLLNING

Thi Bích Loan Nguyễn yrkar att det överklagade beslutet ska upphävas.

Försäkringskassan bestrider bifall till överklagandet och hänvisar bl.a. till Försäkringskassans rättsliga ställningstagande 2019:01 ”Tidpunkten för när dagersättning förfaller till betalning”.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Försäkringskassan har genom det överklagade beslutet den 21 oktober 2020 delvis ändrat tidigare beslut från den 15 oktober 2020 om att betala ut aktivitetsstöd till Thi Bích Loan Nguyễn avseende perioden den 1 - 25 september 2020. Det överklagade beslutet har fattats med hänvisning till 113 kap. 3 § 2 socialförsäkringsbalken, SFB.

Av 113 kap. 5 § SFB följer bl.a. att ett beslut inte får ändras till den försäkrades nackdel med stöd av 3 § när det gäller förmån som har förfallit till betalning.

I praxis har Försäkringskassans beslut rörande en annan dagersättning, såsom aktivitetsstöd, ansetts ha förfallit till betalning redan i samband med att beslutet meddelades (jfr RÅ 2004 ref. 47). Det finns beträffande aktivitetsstöd ingen särreglering om utbetalningstidpunkten som utgör skäl att frångå den princip som sålunda slagits fast i praxis. Att Försäkringskassan förändrat sina rutiner för utbetalning av dagersättningar ger inte anledning till någon annan bedömning (se Kammarrätten i Göteborgs dom från den 23 oktober 2020 i mål nr 6038-20).

Eftersom Thi Bích Loan Nguyễns rätt till aktivitetsstöd för september månad således förfallit till betalning redan i samband med beslutet den 15 oktober 2020 har det saknats möjlighet för Försäkringskassan att därefter ändra

beslutet, på sätt som skett, till Thi Bích Loan Nguyêns nackdel. Det överklagade beslutet ska därför upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Se bilaga 2 (FR-12)

Petrus Tired
Rådman

Ingrid Widman har föredragit målet.

Försäkringskassan

NA Akt Stöd & Etablering Nord
Martin Jonsson, 010-111 20 60

200501649883_2020-0040768428

1 (2)

Datum
2020-10-21

Personnummer
19810925-6084

Thi Bích Loan Nguyễn
Lgh 1102
Östra Stallmästaregatan 8 A
217 49 Malmö

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ

INKOM: 2020-11-05
MÅLNR: 13928-20
AKTBIL: 2

Aktivitetsstöd

Beslut om ändring

Försäkringskassan ändrar beslutet om aktivitetsstöd som fattades den 20-10-15. Ändringen innebär att du inte får aktivitetsstöd för 14 – 18 september 2020.

Beskrivning av ärendet

Försäkringskassan beslutade den 15 oktober 2020 att betala ut aktivitetsstöd till dig för 1 – 25 september 2020.

Försäkringskassan har fått uppgifter från Arbetsförmedlingen om att du är avstängd i 5 dagar från och med 14 september 2020.

Motivering till beslutet

Det tidigare beslutet ska ändras därför att det blev oriktigt på grund av att Försäkringskassan hade klart felaktiga uppgifter när beslutet fattades.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Det här beslutet är grundat på 113 kap. 3 § andra punkten socialförsäkringsbalken.

Är du inte nöjd med beslutet?

Läs på nästa sida om vad du kan göra.

Försäkringskassan

Martin Jonsson

Är du inte nöjd med beslutet?

Om du tycker att beslutet är fel kan du överklaga det. I så fall ska du skicka ett brev till den här adressen:

Försäkringskassan, OMP
Box 70320
107 23 Stockholm

Vi skickar sedan brevet tillsammans med samtliga handlingar i ditt ärende till förvaltningsrätten.

Vi måste få ditt brev inom två månader från den dag du tagit del av beslutet. Brevet ska innehålla följande uppgifter:

- Vilket beslut som du vill överklaga.
- Hur och varför du vill att beslutet ska ändras.
- Ditt namn, personnummer, adress och telefonnummer.

Om du anlitar ombud behöver du ange ombudets namn, adress och telefonnummer.

Har du frågor?

Du är välkommen att ringa till vårt kundcenter om du har några frågor.

Kundcenter privatpersoner
0771-524 524
Webbplats
forsakringskassan.se

Organisationsnummer
202100-5521

Hur man överklagar

FR-12

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 2 månader

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Oftast är sista dagen för överklagande exakt 2 månader från det datum som tiden börjar räknas.

Exempel: Du fick del av beslutet den 21 december
→ tiden går ut den 21 februari.

Om samma datum inte finns i slutmånaden går tiden i stället ut på slutmånadens sista dag.

Exempel: Du fick del av beslutet den 31 december
→ tiden går ut den 28 februari.

Är sista dagen en lördag, söndag eller helgdag, mid-sommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

och varför du tycker att kammarrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom två månader* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

För en enskild klagande är sista dagen för överklagande två månader från den dag då han/hon fick del av kammarrättens beslut. Om klaganden fick del av kammarrättens beslut t.ex. den 30 juni måste skrivelsen med överklagande ha kommit in senast den 30 augusti. Om klaganden fick del av beslutet t.ex. den 31 juli, som inte har någon motsvarighet två månader senare, löper tiden i stället ut på slutmånadens sista dag, dvs. i det här exemplet den 30 september. Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.